

Matthew Tree

De fora vingueren

Traducció de Jordi Cussà

Columna

MATTHEW TREE
DE FORA
VINGUEREN

Traducció de Jordi Cussà

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
TÍTOL ORIGINAL: *SNUG*
PRIMERA EDICIÓ: NOVEMBRE DEL 2016
© MATTHEW TREE, 2016
© DE LA TRADUCCIÓ: JORDI CUSSÀ BALAGUER, 2016
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2148-5
DIPÒSIT LEGAL: B. 21.413-2016
FOTOCOMPOSICIÓ: VÍCTOR IGUAL, S.L.
CARRER ARAGÓ, 390 - 08013 BARCELONA
IMPRÈS A: CPI (BARCELONA)

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

«La Fantasia, sovint anomenada Imaginació, no és enemiga de la Ficció. Al contrari, són íntimes amigues. Però totes dues han d'observar un protocol prudent entorn de les propietats de cadascuna, i al voltant de la residència de la seva veïna difícil i divertida, la Realitat».

CHINUA ACHEBE,
The Education of a British Protected Child (2009)

«Tindràs sempre dotze anys?».

HARRY MULISCH,
The Discovery of Heaven (1992)

Jo tenia dotze anys

(Divendres, 12 d'abril)

Això va passar a la dècada de 1970, quan encara no hi havia sistemes de comunicació global de cap mena (o en tot cas només en tenien els militars). Ni mòbils, ni navegació per satèl·lit, ni internet, ni aquestes remaleïdes i fàtues abreviacions de la xarxa com ara LOL, ni tampoc aquests maleïts comiats d'email comprimits, com ara «Siau!». En aquell temps només teníem telèfons, a dins de casa o (a fora) en unes cabines vermelles de vidre i acer que sovint feien pudor de pixum.

Jo tenia dotze anys, i vivia escindit entre embrutar-me a terra jugant amb ninots d'Action Man (posava els seus dits rígids de plàstic al voltant dels Armalites, i els girava el tors de manera que cabessin confortablement dins els seus caus de franc tiradors) o pensar en coses més elevades, com per exemple en la Lucy, que tenia catorze anys, la cara pàl·lida, les celles primes, tot plegat emmarcat per uns cabells negres onejants; cada cop que ella somreïa, que no era gaire sovint, la seva cara es transformava en una porta darrere la qual es podia imaginar un paisatge tan desconegut com esplèndid i excitant.

Quan la Lucy era a prop, em sentia ben ximple, jugant amb ninots i simulant ràfegues de metralleta amb el Roger, que també tenia dotze anys però aparentment no entenia que, quan ella apareixia, el nostre deure era deixar de banda aquelles criaturades, aixecar-nos d'un salt com dos soldadets professionals galants i encantadors i oferir unes classes breus de judo a la Lucy i la seva amiga. Aquestes el trobaven força interessant, el judo, tot i que marcaven una línia infranquejable respecte de les claus a terra, que jo em moria de ganes de practicar amb la Lucy, perquè implicaven rebolcar-se per l'herba i que nosaltres els nois agaféssim les noies passant els braços per sota de les seves aixelles i les seves cuixes... però, no, d'això no en volien saber res.

L'Eileen era una noia pigada i pèl-roja que tenia tretze anys i era la millor amiga de la Lucy, tot i que s'assemblaven tant com un ou a una castanya. Jo sospitava que el Roger n'estava enamorat, tot i no entendre què li veia: era una nena tan nena, l'Eileen. El Roger, dit sigui de passada, no era pas el meu millor amic, ni jo el seu, però ens aveníem força, tot i que jo a estones el trobava una mica pesat, perquè solia ser d'idees fixes, com ara que un penic era una cosa molt important, gairebé tant com una lliura, tal com solia dir, i això aparentment el fascinava, si s'havia de jutjar per la quantitat de vegades que insistia en el tema, com si l'hagués colpit una revelació. Dic «colpit», però això és només una aproximació al que en realitat li passava al Roger, que era un rumiador lent (al qual li penjaven una mica les galtes quan parlava). Era la mena de paio a qui en el temps lliure li agradava reflexionar sobre qui sap què, i en realitat no quedava mai impressionat per res: les idees li brotaven lentament, com verdures a l'hort, i després se li obrien pas dins la closca cranial,

per sempre més, segons semblava. O sigui que havia de tenir força paciència amb el Roger. Però gosaria dir que ell també n'havia de tenir amb mi, sense que jo sabés exactament per què, tenint en compte que era tan poc conscient dels meus defectes com ell dels seus.

El Roger i jo ens coneixíem de l'escola: una escola privada de primària a Londres, una d'aquelles petites fàbriques d'esnobs que empestaven i continuen empestant el sistema educatiu anglès i que ja aleshores ens estava convertint en un parell de creguts insuportables. Ara bé, aleshores no n'érem pas conscients, per descomptat; vivíem feliços com puces a l'esquena d'un gos, en un món que enteníem perfectament tal com ens l'havien fet entendre; i mai no havíem estat tan feliços com a les vacances de Pasqua de 1974, quan els pares de la Lucy, juntament amb el seu germà, que servia als paracaigudistes, cosa que al Roger i a mi ens entusiasmava molt, van fer un tracte amb els meus pares, els de l'Eileen i els del Roger (tots es coneixien entre ells) per cuidar-se de tota la canalla durant quinze dies a l'illa de Wight.

El pare de la Lucy, el doctor Whitebone, havia escollit un poble petit de la costa sud-oest de l'illa, Coldwater Bay, que ens va descriure, rient per sota el nas, quan hi vam arribar:

—Res de parcs temàtics estúpids, a Coldwater Bay, que és un poblet tradicional i ben maco; res de concursos de bufar i fer ampolles; ni petits parcs d'atraccions d'estar per casa; ni velletes que fan dolços amb llet natural en tines ronyoses; ni cap absurditat turística semblant a les que se solen trobar fins i tot a la sopa arreu de l'illa de Wight, totes dissenyades per a gent d'una classe social inferior. No, aquí a Coldwater Bay només hi ha les coses essencials: un saló de te, un restaurant de *fish and chips*,

una botiga de laminadures per a la canalla i un pub per als adults. —Va picar l'ullet d'una manera tan inesperada que ens va fer sobresaltar—. Gairebé és un territori verge: un lloc meravellós.

Va fer una pausa, es va inclinar cap endavant sobre la taula on tots mastegàvem en silenci i, xiuxiuejant en veu alta com un actor a escena, va afegir:

—I a més a més, és britànic de cap a peus.

Es va fregar les mans i va grallar amb una rialla tan seca com una galeta canina. La senyora Whitebone estava enfeïnada traient les camises del Roger de la maleta.

—Va, John, no comencis.

Els Whitebone havien llogat una casa no gaire lluny del carrer Major de Coldwater Bay; era de to pastel, la casa aquesta, per dins i per fora, però els colors precisos no els puc recordar. El paper de les parets dels dormitoris... (El Roger i jo en compartíem un; l'Eileen i la Lucy, un altre; el doctor i la senyora Whitebone, un altre, mentre que el Simon el paracaigudista disposava del més petit tot per a ell. Va assegurar a la seva mare que no li importava, que fos poc més que un armari: «Això és un luxe en comparació amb el que et donen a l'exèrcit».) Deia jo que el paper de les parets era d'un color fluix, la fòrmica de la gran taula de la cuina on menjàvem era fluixa, igual que els terres, les parets i els sostres de totes les habitacions d'aquella casa: més fluixos, impossible.

Quan ens vam haver cruspit el formatge i les galetes, la senyora Whitebone va dir que, si algú la volia acompanyar, anava a comprar quatre coses bàsiques. La Lucy i l'Eileen van aixecar la mà. Jo em vaig girar de cara al Roger.

—Què et sembla, Roger? Els donem un cop de mà amb les bosses de la compra?

—Bé, no em divertiré gaire si em quedo aquí sol, eh que no?

Vam sortir tots cinc a l'aire pasqual de Coldwater Bay. La brisa ens feia pujar la sang a les galtes mentre recorriem el carrer, amb tot de cases similars a la que havíem llogat nosaltres en la mida, la forma i l'estil, i que també tenien noms amb reminiscències marines: Sandy Cove, Ocean Vista, Beachhead House. La nostra es deia Seaview Heights.

La senyora Whitebone va aturar un vianant.

—Disculpi'm, hi ha cap botiga de queviures a prop?

Era pujant al següent carrer, a la cantonada.

El Roger i jo comparàvem les capacitats respectives de l'Spittfire i el Hurricane, i les noies també xerraven entre elles d'una cosa o altra, però així que la senyora Whitebone va empènyer la porta, fent sonar la campaneta, tots quatre vam entrar atropelladament a la botiga (que semblava una cova d'Aladí atapeïda amb una enorme quantitat de queviures i productes domèstics) i vam callar de cop, impressionats pel silenci i la falta d'espai per moure's. Va transcórrer un minut sencer abans no va aparèixer el botiguer.

Tenia la cara tan pàl·lida com si l'hi haguessin empolvorat, i hauria estat calb com una bola de billar si no hagués estat per uns quants flocs de cabells que li penjaven per damunt de la nuca. Duia una bata beix i uns quants bolígrafs arreglerats a la butxaca del pit. Quan ens va veure, va compondre un somriure que li omplia la cara d'arrugues en un tres si no res.

—Bon dia.

La senyora Whitebone va assentir, amb una veu tan alegre com unes campanades de boda.

—Bon dia!

Va fer la comanda i el botiguer va anar buscant els productes. La senyora va mirar l'espai reservat als diaris, a l'esquerra de la caixa enregistradora.

—Només teniu aquest?

L'home va assentir.

—S'ha d'anar fins a Brook o Freshwater per trobar la premsa de Londres. Nosaltres només venem el diari local.

En va aixecar un. Es deia *La Veu de Coldwater Bay*.

—No, gràcies.

Quan els joves vam ser a fora, amb una bossa de la compra cadascun, murmurant de forma perfectament audible, la Lucy va dir a l'Eileen:

—Quin paio més repel·lent! —L'Eileen va esclafir unes rialletes i la Lucy va continuar—. T'has fixat en els ulls? Em sembla que pren alguna cosa.

L'Eileen va arronsar les espatlles.

—Potser és un homeòpata.

El Roger es va girar de cara a ella.

—Què és un homeòpata?

L'Eileen li va clavar la mirada, molesta per la interrupció.

—El meu papa diu que són bojos que es prenen unes pastilles que són totes idèntiques.

La senyora Whitebone va mirar l'Eileen arrufant les celles.

—Va, va, Eileen, no s'hauria de parlar malament de l'homeopatia. —Es va passar la llengua ràpidament pel llavi inferior—. El meu marit i jo estem completament d'acord pel que fa a aquest tema.

En adonar-se del nostre silenci, va exclamar:

—Anem, us convido a un gelat!

Ens va precedir cap al carrer Major, que baixava de dret fins al passeig marítim.

Al capdavall, un home de raça negra amb un impermeable de plàstic groc escombrava el carrer.

Així que vam posar els peus al passeig marítim i vam mirar per sobre de la balustrada cap a la franja prima de platja sorrenca que ens separava de l'aigua (amb la seva massa mòbil imponent i amb l'aire que de la seva superfície ens arribava a la cara), jo, si més no jo, tot d'una em vaig sentir feliç; feliç que hi hagués llocs com aquell, llocs on no hi havia res més a fer que quedar-se a la vora del mar, on no poguéssim fer res més que xarrupar refrescos, llepar caramels i sopar peix arrebossat, quan no estiguéssim contemplant l'oceà i respirant-ne la brisa. La senyora Whitebone va clissar una màquina de gelats.

—Va, tots cap allà!

Era a l'entrada d'una botiga de caramels i articles de broma, i en va sortir una velleta per atendre'ns. El gelat era d'aquells que es fonen de seguida, així que me'l vaig empassar de pressa, i es va convertir en una massa freda a la boca de l'estómac, francament agradable. Em vaig fixar en l'aparador de la botiga, emmarcat per dos arcs de ferro blaus, amb mostres de béicon i ous de massapà, bastons de sucre de color rosa i postals amb quatre panoràmiques diferents atapeïdes i gairebé amagades sota les paraules «Coldwater Bay». També hi havia barrets de platja amb frases divertides, dits tallats i ullals falsos, que penjaven junts dins de bossetes de plàstic segellades amb etiquetes de cartó, on es veien dibuixos de víctimes de bromes pesades, gràcies a la roba i els pentinats de les quals fins i tot jo em vaig adonar que s'havien quedat clavades als anys cinquanta.

De manera que, amb el gelat a la panxa, després del passeig per la platja i contemplant els penya-segats blancs que s'estenien a mà dreta en direcció oest, vaig pensar

que Coldwater Bay era un lloc encantador, on tots ple-gats ens ho passaríem molt bé. Amb la propina, en el meu cas, de la presència de la Lucy.

No sabíem res, res en absolut. Donàvem per des-comptat que les nostres vides ens pertanyien a nosaltres i a ningú més, i que seguirien el curs natural.

Salut!

Jo tenia dotze anys. Com ja he dit, em sentia feliç, engrescat, i sòlid com una roca. El meu pensament en aquella època era net com un os pelat, com la brisa marina. El món es revela gradualment per si sol a la majoria de gent, primer es fan patents les coses dolces i després es va manifestant el gust dels ingredients més amargants. Malauradament, em van abocar tot el conjunt a la gola de cop. Tenia dotze anys.